

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดโรงเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารงานต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1,478 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคายหนองคาย ปีการศึกษา 2546 จำนวน 306 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejeic and Morgan)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาหลักการและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วนำเสนอกิจกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนนิคมสงเคราะห์วิทยา โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล 2 โรงเรียนอุดรพัฒนศึกษา โรงเรียนราชินูทิศ 2 โรงเรียนเชียงหวางพิทยาคม โรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์ โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 1 โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม และโรงเรียนสร้างคอมวิทยา รวม 10 โรงเรียน จำนวน 50 ชุด แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t -test ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 2.13 - 10.23 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ 6 ด้าน คือ

1. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. การจัดกลุ่มการเรียน

3. การจัดตารางสอน
4. การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน
5. การจัดครูสอนแทน
6. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากงานบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่หนองคายเขต 1 เขต 2 และเขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.2 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือและแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามทางไปรษณีย์และตนเอง ระหว่างวันที่ 24 – 28 พฤศจิกายน 2546 กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย
- 4.4 ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 306 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
การวิเคราะห์ข้อมูล
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows Version 11 ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและให้คะแนนตามเกณฑ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- เมื่อพิจารณาจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งเป็นครู – อาจารย์ ร้อยละ 87.6 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 8.5 และผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 3.9
 - กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.2 ที่เหลือเป็นเพศชาย ร้อยละ 45.8
 - อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 43.5 รองลงไปอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 27.1 อายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 22.5 และอายุ 51 – 60 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 6.9
 - ขนาดของโรงเรียนมีกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 34.9 รองลงไปคือโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 32.6 และน้อยที่สุดคือโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 32.3

2. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนขนาด
ใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในจังหวัดหนองคาย พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการจัดตารางสอน และด้านการจัดกลุ่มการเรียน และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ และด้านการจัดครูเข้าสอนแทน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

- โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

และด้านการจัดกลุ่มการเรียน และมีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการจัดครูสอนแทน

2. โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการจัดตารางสอน และด้านการจัดกลุ่มการเรียน และมีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ และด้านการจัดครูสอนแทน

3. โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดตารางสอน ด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และด้านการจัดกลุ่มการเรียน และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ และด้านการจัดครูสอนแทน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า

1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4 โรงเรียนจัดทำงานโครงการ ปฏิทินงานและแผนปฏิบัติงานวิชาการทุกปี ข้อ 1 โรงเรียนได้จัดทำผังสายงานวิชาการไว้ชัดเจน ข้อ 3 โรงเรียนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ

1.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 3 โรงเรียนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ข้อ 2 โรงเรียนจัดทำคำสั่งมอบหมายงานรับผิดชอบงานวิชาการ ข้อ 4 โรงเรียนจัดทำงานโครงการ ปฏิทินงานและแผนปฏิบัติงานวิชาการทุกปี นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 3 โรงเรียนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ข้อ 2 โรงเรียนจัดทำคำสั่งมอบหมายงานรับผิดชอบงานวิชาการ ข้อ 1 โรงเรียนได้จัดทำผังสายงานวิชาการไว้ชัดเจน นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ด้านการจัดกลุ่มการเรียนรู้ มีการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 โรงเรียนจัดกลุ่ม การเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 1 โรงเรียนจัดแผนการเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 5 โรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 โรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 1 โรงเรียนจัดแผนการเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 2 โรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้

2.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 โรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 5 โรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนรู้ตามโครงสร้างของ หลักสูตรที่กำหนดไว้ ข้อ 1 โรงเรียนจัดแผนการเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดไว้

3. ด้านการจัดตารางสอน มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 3 มีการจัดทำตารางสอนรายบุคคลสำหรับครูในโรงเรียน ข้อ 5 มีการกำหนดวิชา วัน เวลา และสถานที่ของผู้เรียน

ผู้สอนไว้ให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน ข้อ 1 โรงเรียนมีคำสั่งให้คณะกรรมการจัดทำตารางสอน ทุกครั้ง และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับวันการสอบและหลักสูตร ข้อ 10 จัดชั่วโมงสอนให้ตรงกับวิชาเอก วิชาโท และตามความถนัดของผู้สอน ข้อ 7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ข้อ 3 มีการจัดทำตารางสอนรายบุคคลสำหรับครูในโรงเรียน และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 มีการจัดทำตารางสอนรวมของโรงเรียนใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการจัดทำครั้งต่อไป ข้อ 5 มีการกำหนดวิชา วัน เวลา และสถานที่ของผู้เรียน ผู้สอนไว้ให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน ข้อ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับวันการสอบและหลักสูตร

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อ 3 มีการจัดทำตารางสอนรายบุคคลสำหรับครูในโรงเรียน และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 มีการกำหนดวิชา วัน เวลา และสถานที่ของผู้เรียน ผู้สอนไว้ให้ปฏิบัติอย่างชัดเจน ข้อ 2 มีการจัดทำตารางสอนรวมของโรงเรียนใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการจัดทำครั้งต่อไป ข้อ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับวันการสอบและหลักสูตร

4. ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4 จัดให้ครูสอนตรงตามวิชาเอก วิชาโท ข้อ 5 จัดให้ครูสอนตรงตามรายวิชาที่สนใจและมีประสบการณ์ ข้อ 3 จัดครูผู้สอนตามความถนัดและความสามารถ

4.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1 สรรวจความพร้อมของครูผู้สอน

ก่อนเปิดภาคเรียนแต่ละภาค ข้อ 3 จัดครูผู้สอนตามความถนัดและความสามารถ ข้อ 4 จัดให้ครูสอนตรงตามวิชาเอก วิชาโท และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 8 จัดให้มีบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนในโรงเรียน ข้อ 10 จัดให้มีการสอนทางไกลแก่นักเรียนทุกระดับชั้น

4.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1 สรรวจความพร้อมของครูผู้สอนก่อนเปิดภาคเรียนแต่ละภาค ข้อ 3 จัดครูผู้สอนตามความถนัดและความสามารถ ข้อ 5 จัดให้ครูสอนตรงตามรายวิชาที่สนใจและมีประสบการณ์ และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 9 จัดงบประมาณจ้างครูสอนเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ข้อ 10 จัดให้มีการสอนทางไกลแก่นักเรียนทุกระดับชั้น ข้อ 8 จัดให้มีบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนในโรงเรียน

5. ด้านการจัดครูสอนแทน มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงค่างวดของครูสอนแทน ข้อ 1 จัดทำแนวปฏิบัติในการจัดครูสอนแทน ข้อ 2 การจัดครูสอนแทนจะคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของครูสอนแทน และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 8 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงแผนการสอนที่ใช้สอนแทน ข้อ 9 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สอนในการสอน ข้อ 7 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงอาคารสถานที่ในการสอนแทน นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 4 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงค่างวดของครูสอนแทน ข้อ 1 จัดทำแนวปฏิบัติในการจัดครูสอนแทน ข้อ 2 การจัดครูสอนแทนจะคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของครูสอนแทน และมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 8 การจัดครูเข้าสอน

แทนจะคำนึงถึงแผนการสอนที่ใช้สอนแทน ข้อ 9 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สอนในการสอน ข้อ 7 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงอาคารสถานที่ในการสอนแทน นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

5.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 4 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงคาบว่างของครูสอนแทน ข้อ 1 จัดทำแนวปฏิบัติในการจัดครูสอนแทน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 2 การจัดครูสอนแทนจะคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของครูสอนแทน ข้อ 5 การจัดครูเข้าสอนแทนจะคำนึงถึงวิชาเอกวิชาโทของครูสอนแทน ข้อ 3 การจัดครูสอนแทนคำนึงถึงความถนัดและมีประสบการณ์ของครูสอนแทน นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางการ การ มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า

6.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 ใช้ระบบสารสนเทศและข้อมูลต่าง ๆ ทางวิชาการ ข้อ 4 มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ทางวิชาการ ข้อ 2 มีการจัดงบประมาณในการจัดหาวัตกรรมการและเทคโนโลยีงานวิชาการมาใช้ นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

6.2 โรงเรียนขนาดกลาง พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 ใช้ระบบสารสนเทศและข้อมูลต่าง ๆ ทางวิชาการ ข้อ 4 มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ทางวิชาการ ข้อ 1 มีการจัดทำแผน กำหนดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการงานวิชาการ นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

6.3 โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 5 ใช้ระบบสารสนเทศและข้อมูล

ต่างๆ ทางวิชาการ ข้อ 1 มีการจัดทำแผน กำหนดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการ ข้อ 4 มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ทางวิชาการ นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็กไม่แตกต่างกัน

2. ด้านการจัดกลุ่มการเรียนรู้ พบว่า ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อด้านการจัดกลุ่มการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านการจัดตารางสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดตารางสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความแตกต่างรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็กไม่แตกต่างกัน

4. ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน พบว่า ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ด้านการจัดครูสอนแทน พบว่า ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดครูสอนแทนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ส่วนมากได้ดำเนินการปฏิบัติงานวิชาการรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้เป็นไปตามกรอบเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2539 ที่กำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเมธ ชามรัตน์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับพิมลพร รอดเรืองศรี (2539 : 10) ได้ศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภิต ประยูรพรหม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลางโดยรวมเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.48$) และด้านการจัดครูสอนแทน ($\bar{X} = 3.13$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้จำนวนน้อย ไม่เพียงพอในการใช้การเรียนการสอน กรมสามัญศึกษา จัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับโรงเรียนอย่างจำกัด ส่วนด้านการจัดครูสอนแทน จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนมาเป็นเวลา รวม 19 ปี การจัดอัตราครูผู้สอนจากกรมสามัญศึกษาสู่โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย

จำนวนที่จัดสรรจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์อัตรากำลังที่กรมสามัญศึกษากำหนด ครูบางวิชาจะมีจำนวนมาก เช่น วิชาสังคมศึกษา ครูบางวิชาจะขาดแคลน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ การจัดครูสอนจึงจัดครูไปสอนแทนได้ไม่ตรงตามวิชาเอกที่คาดหวัง เพื่อสนองกับการแสวงหาความรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลนั้นจึงอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามกรอบนโยบายของกรมสามัญศึกษาได้กำหนดไว้อย่างดี โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนทุกขนาดจะมีคณะกรรมการบริหารวิชาการ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เจ้าหน้าที่วัดผลและประเมินผล หัวหน้าหมวดวิชา ร่วมเป็นกรรมการของโรงเรียน โรงเรียนได้พรณางานว่าถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการประชุมปรึกษาหารือวิชาการเป็นประจำทุกเดือนและสรุปทุกครั้ง ในการตรวจสอบงานสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนงนิต อุชชิน (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกำหนดให้มีสายงานหลัก สายงานที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจสูงสุดในการบังคับบัญชาและมอบอำนาจ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด หัวหน้างานและครูลงไปตามลำดับ มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานชัดเจนและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Well (1978 : 233 – A) ได้ศึกษาเรื่องงานการรับผิดชอบที่สำคัญของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา รัฐโคโรราโด สหรัฐอเมริกา พบว่าครูใหญ่เห็นว่าในหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ครูใหญ่ควรใช้เวลาให้มากเพราะถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ

ด้านการจัดกลุ่มการเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกลุ่มการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า คณะกรรมการการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ได้ตระหนักให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มการเรียน โดยการไปปรับความรู้จากการประชุมสัมมนาทางวิชาการ นำมาปฏิบัติจัดกลุ่มนักเรียนโดยการสำรวจให้ได้กับการเรียนรู้เริ่มตั้งแต่การรับสมัครเข้าเรียนเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำหนด จัดสอดคล้องกับแผนการเรียนตามความถนัดความสามารถของนักเรียน

เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความพร้อม ความสนใจของนักเรียนก่อนที่จะให้ลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคเรียนไม่ว่าจะเป็นวิชาสามัญกิจกรรมบังคับ และกิจกรรมเลือกไปจนจบหลักสูตร

ด้านการจัดตารางสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดตารางสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดตารางสอนแต่ละภาคเรียน โรงเรียนจะแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำตารางสอน มีการสำรวจครูผู้สอน จะสอนวิชาใด ระดับชั้นไหน คณะกรรมการจะคำนึงถึงการจัดตารางสอนรายบุคคลสำหรับครูในโรงเรียน ให้ความสำคัญสาขาวิชาของครูที่เรียนเป็นวิชาเอก และวิชาโท นอกนั้นจะต้องคำนึงถึงการกำหนดวิชาที่สอนให้เหมาะสมกับวัน เวลา สถานที่ ผู้สอน มีการจัดตารางการใช้ห้องเรียน ห้องประกอบอื่น ๆ ให้เกิดความเหมาะสมของผู้เรียนและสะดวกต่อผู้สอน นอกจากนั้นคณะกรรมการจัดตารางสอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนสัมพันธ์กับการพัฒนาการของผู้เรียน เมื่อจัดตารางสอนเสร็จแล้วจะต้องจัดตารางสอนรวมเพื่อเป็นการค้นหาได้ง่าย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของประสพ ชารินวัฒน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ครอบคลุม 6 ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ คือ มีการจัดตารางสอนและครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิ วิชาเอก วิชาโท

ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการจัดครูเข้าสอนของแต่ละภาคเรียน โรงเรียนมีการสำรวจจำนวนครู วิชาเอก วิชาโท วิชาที่โรงเรียนจะเปิดสอนของแต่ละระดับชั้น แต่ละรายวิชา ตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า จะจัดให้ครูสอนตรงตามวิชาเอก วิชาโท เพราะมีจำนวนครูในแต่ละวิชามาก จัดให้ครูสอนตรงตามรายวิชาที่สนใจและมีประสบการณ์ และจัดให้ครูสอนได้ตามความถนัดและความสามารถ ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า โรงเรียนได้สำรวจความพร้อมเพียงของจำนวนครูก่อนเปิดภาคเรียนแต่ละภาค จึงจัดครูผู้สอนตามความถนัดและความสามารถ และพิจารณาจัดให้ครูสอนตามวิชาเอก วิชาโทที่

เรียนมา ส่วนในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน จัดคล้ายกันกับ
ในโรงเรียนขนาดกลาง แต่ส่วนการปฏิบัติลำดับที่ 3 จัดให้ครูได้สอนตรงตามรายวิชาที่สนใจ
และมีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดครูสอนแทน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นในการบริหารงาน
วิชาการด้านการจัดครูสอนแทน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) ทั้งนี้เพราะว่า
การจัดครูสอนแทนในแต่ละวันทำการสอนจะมีการสำรวจครูที่ไม่มาโดยสาเหตุอื่นใดแล้ว
ครูเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ จะจัดครูสอนแทน ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่จะยึดแนวปฏิบัติใน
การจัดครูสอนแทน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของครูสอนแทน โรงเรียนขนาดกลาง
จัดครูสอนแทนจะคำนึงถึงคาบว่างของครูสอนแทน และยึดตามแนวปฏิบัติในการจัดครูสอน
แทน คล้อยตามโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนการปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ได้จัดครูสอน
แทนจะคำนึงถึงคาบว่าง และคำนึงถึงแนวปฏิบัติในการจัดครูสอนแทนตามกำลังครูและศักยภาพ
ของโรงเรียน

ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ
พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู – อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
หนองคาย มีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้
ในการดำเนินงานทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เป็นเพราะว่า
จากแบบสำรวจอุปกรณ์ทางการศึกษาจำนวนนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยรวมมีน้อย การให้บริการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ
ครู – อาจารย์ ที่มีอายุราชการมาก มีการใช้คอมพิวเตอร์จำนวนน้อย จึงมีการพัฒนาบุคลากร
เช่น

ระหว่างวันที่ 15 – 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
หนองคาย ร่วมกันจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เรื่อง การใช้คอมพิวเตอร์
และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น ณ สถาบันราชภัฏอุดรธานี

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความคิดเห็นใน
ด้านนี้ระดับมาก โดยการใช้ระบบสารสนเทศและข้อมูลต่าง ๆ ทางวิชาการ มีการนำ
คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการงานวิชาการ และมีการจัดงบประมาณสนับสนุนในการ
จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีมาใช้งานวิชาการ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีความ
พร้อมด้านการเงิน ชุมชน และบุคลากร ในโรงเรียนขนาดกลาง พบว่า ได้ปฏิบัติในด้านนี้อยู่

ในระดับปานกลาง รองจากโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ลดหลั่นรองจากโรงเรียนขนาดกลาง ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนมีงบประมาณในการจัดหาได้น้อย บุคลากรมีจำกัด ชุมชนที่จะเป็นแหล่งสนับสนุนไม่เอื้ออำนวยต่อโรงเรียน

2. เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิมลพร รอดเรืองศรี (2539) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน และอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากรมสามัญศึกษา ได้กระจายอำนาจให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จัดกลุ่มโรงเรียนและสหวิทยาเขตซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยมีการประชุมกันอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

เปรียบเทียบความคิดเห็นเป็นรายด้านต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการกำหนดความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะวิสัยทัศน์ คุณวุฒิ ประสบการณ์ของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีศักยภาพ ประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้องค์ประกอบต่าง ๆ ของครูในขนาดโรงเรียนทั้งสองขนาดมีความใกล้เคียงกัน

ด้านการจัดกลุ่มการเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นในด้านการจัดกลุ่มการเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่าโรงเรียนขนาดต่างกันได้นำแนวปฏิบัติการจัดกลุ่มการเรียนมาดำเนินการเช่นกัน

ด้านการจัดตารางสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นในด้านนี้ว่าโรงเรียนขนาดต่างกันและมีความคิดเห็นด้านการจัดตารางสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนครู จำนวนวิชาเอก วิชาโท ในทั้งสองขนาดโรงเรียนจะมีความพร้อมต่างกัน ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะความสมดุลและความใกล้เคียงของปัจจัยแต่ละคู่ขนาดโรงเรียน

ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นกรณีเปรียบเทียบว่าในโรงเรียนขนาดต่างกัน ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่าในการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน โรงเรียนขนาดต่างกันได้มีแนวปฏิบัติอันเดียวกันจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย

ด้านการจัดครูสอนแทน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นด้านการจัดครูสอนแทน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่าการปฏิบัติในโรงเรียนขนาดต่างกัน ได้ดำเนินการไปในแนวเดียวกัน เช่น ด้านการจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน

ด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะจำนวนครู ทัศนคติทางการศึกษา จำนวนครู จำนวนงบประมาณในโรงเรียนขนาดเล็กมีอย่างจำกัด ไม่ทัดเทียมกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะความพร้อมด้านปัจจัยองค์ประกอบจะลดหลั่นใกล้เคียงกันทั้งสองคู่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โดยกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, เขต 2 และเขต 3 ควรส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามให้โรงเรียนในสังกัดมีการดำเนินงานทางวิชาการอย่างจริงจัง ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาย่างต่อเนื่องให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมีความเข้มแข็งในด้านวิชาการต่อไป ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีการดำเนินงานวิชาการ ควรส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้สอน โดยชี้แจง อธิบายงาน พรรณางานให้ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้เกิดจุดเด่น พบว่าด้านการจัดครูสอนแทน และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยปานกลาง

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, เขต 2 และเขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่พิเศษในการจัดหางบประมาณ เพื่อใช้ในการตอบแทนครูพิเศษที่มาช่วยสอน และจัดหาครุภัณฑ์ทางการศึกษา สารสนเทศเทคโนโลยีไว้บริการกับงานวิชาการในโรงเรียนให้เพียงพอและอย่างเหมาะสม

1.2 จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดทำผังสายงานวิชาการไว้อย่างชัดเจน จัดทำคำสั่งมอบหมายงาน รับผิดชอบวิชาการ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, เขต 2 และเขต 3 ควรยกย่อง ส่งเสริม ให้โรงเรียนได้ถือปฏิบัติเป็นหลักการ เพื่อเป็นจุดเด่นและแบบอย่างที่ดี

1.3 จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานด้านการจัดกลุ่มการเรียน พบว่า มีการ

ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าโรงเรียนจัดกลุ่มการเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไว้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1, เขต 2 และเขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาและส่งเสริมให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.4 จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานด้านการจัดตารางสอน พบว่า โดยรวมโรงเรียนส่วนมากปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดทำตารางสอนรายบุคคลสำหรับครูในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1, เขต 2, เขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาและส่งเสริมให้จัดทำเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานด้านการจัดครูสอนแทน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โรงเรียนจัดครูเข้าสอนแทน จะคำนึงถึงคาบว่างของครูสอนแทนเป็นอันดับหนึ่ง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นจุดเด่นและแบบอย่างที่ดีในการจัดครูสอนแทน

ผู้บริหารโรงเรียนควรที่จะให้ความสนใจในการจัดค่าตอบแทนให้ในกรณีจัดครูเข้าสอนแทนเป็นสินน้ำใจและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

1.6 จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ พบว่า การปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศและข้อมูลต่าง ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1, เขต 2, เขต 3 และผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาและส่งเสริมในการทำงานให้ทันยุคทันสมัยเป็นแบบอย่างที่ดีและควรพัฒนาเอาใจใส่ในการจัดหาเครื่องถ่ายเอกสารมาไว้ใช้ในงานวิชาการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกันในการจัดการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่เดียวกันหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY